

Etelä-Pohjanmaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelut

Avaussanat

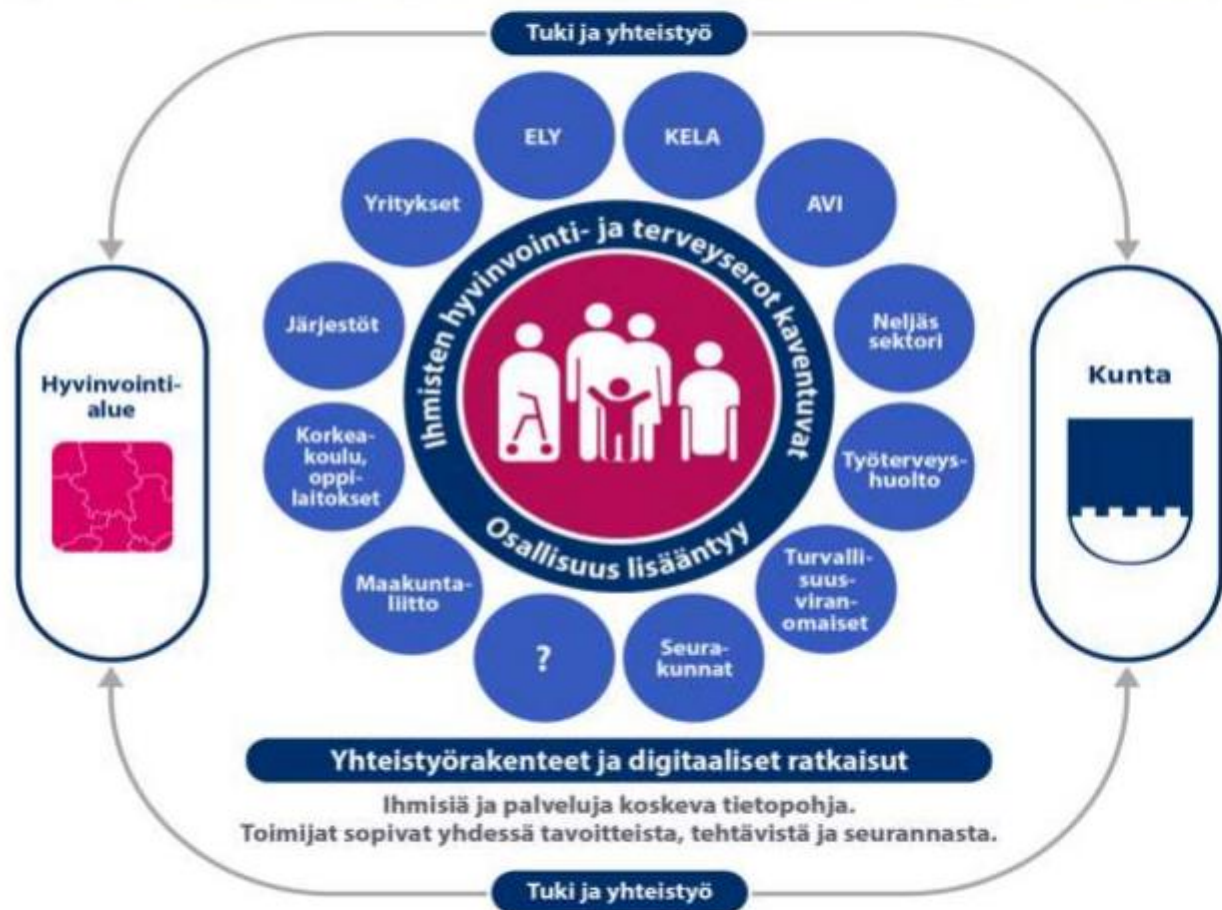
Hyvinvointialuejohtaja Tero Järvinen

31.10.2023

Vaikuttava hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen on yhteistyötä

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen on yhteinen tehtävä

Palveluiden tarve vaihtelee yksilöllisesti ihmisen ja elämäntilanteen mukaan

Yhteistyöneuvotteluiden toteutus ja tilanne kansallisella tasolla

- Lainsäädännössä on kahdenlaisia neuvotteluelvoitteita kunnille ja hyvinvointialueille:
 - Hyvinvointialuelain 14 §:ssä säädetään **vähintään kerran valtuustokaudessa pidettävistä kunnan ja hyvinvointialueen välisistä neuvotteluista tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta**
 - Valtuustokausittaisten neuvotteluiden osalta ollaan vielä suunnitteluvaiheessa.
 - Sote-järjestämislain 6 ja 7 §:ssä säädetään **vuosittain pidettävistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluista**
 - Neuvotteluita on kytketty osaksi neuvottelukuntia (ns. jatkuvan neuvottelun malli) ja osaksi niitä on toteutettu myös aluemalleilla.
 - Osa alueista on jo pitäneet neuvottelut, osalla alueista ne ovat vasta suunnitteluvaiheessa

	Hyvinvointialuelain mukainen neuvottelu §14	Hyte-neuvottelu § 6 & 7
Miten usein	Valtuustokausittain	Vuosittain
Koollekutsuja	Sovittava	Hyvinvointialue
Osallistujat	Kunnat Hyvinvointialue (Sovittaessa maakuntaliitto + muut kuntayhtymät)	Kunnat Hyvinvointialue Muut viranomaiset Järjestöt ja yhteisöt Yritykset
Tavoite	Yhteisten tavoitteiden asettaminen ja toimenpiteet niiden saavuttamiseksi	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tilanne, tavoitteet ja yhteistyö

Palvelulupaus

Palvellen parasta – vierelläsi, kun tarvitset

- Lupaamme toimia meidän kaikkien eteläpohjalaisten terveyden ja hyvinvoinnin hyväksi, mutkattomasti kohdaten.
- Järjestämme palvelut asiakaslähtöisesti, laadukkaasti ja kustannusvaikuttavasti, asiakkaan ja potilaan tarpeita kunnioittaen ja kuunnellen, kaikki ikä- ja asiakasryhmät huomioiden.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Alueen Etelä-Pohjanmaa neuvottelu

24.10. klo 10.00 -14.00

Kansallinen palvelureformi ja alueiden muutosohjelmat muodostavat kokonaisuuden

Finanssipoliittinen tavoite: hillitä kustannusten kasvua **2-3 mrd eurolla vuoteen 2031 mennessä** suhteessa vuoden 2023 julkisen talouden perusuraan.

Kansallinen palvelureformi

Kansallisia toimia kuten

Säädösten uudistaminen (mm. terveydenhuolto- ja sosiaalihuoltolait)

Hyvän työn ohjelma ja sote-ammattihenkilölakien muutokset

Tietojohtamisen, digitalisaation ja ohjauksen kehittäminen (mm. sote-järjestämislaki, asiakastietolaki ja mahdollistavampi substanssilainsäädäntö)

0,8 mrd €

Hyvinvointialueiden muutosohjelmat

Alueellisia toimia kuten

Palvelurakenteen kehittäminen (mm. yhteisölliset ja kotiin tuotavat palvelut, palveluohjaus ja palveluketjut, digitaalisten ja etäpalvelujen ensisijaisuus, parhaiden ratkaisujen levittäminen)

Tehostetaan toimintoja ja muutetaan toimintatapoja (mm. investoinnit, hankinnat, tilojen ja palveluverkon järjeistäminen, sairauspoissaolojen vähentäminen, siirtyneet virat)

Lisätään alueiden yhteistyötä ja koordinaatiota (mm. tehtävien kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin, ennakkoiva henkilöstösuunnittelu, lääke-, laite- ja tarvikehankintojen keskittäminen)

1,2 mrd €

Kansallinen palvelureformi

Ennaltaehkäisyn
vahvistaminen

Integraation,
saatavuuden ja
jatkuvuuden
vahvistaminen

Palvelujärjestelmän
selkeyttäminen

Vaikuttavuuden
lisääminen

Varautumisen ja
häiriötilanteiden
hoidon vahvistaminen

Reformin edellyttämät lainsäädännön muutokset (lainsäädännön koordinaatio)

Yleiset palvelut (esim. terveydenhuoltolaki, sosiaalihuoltolaki, IMO-laki)

Mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuspalvelut (esim.. mielenterveyslaki)

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut (esim.. lastensuojelulaki)

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden palvelut (esim. vanhustalvelulaki, vammaispuvelulaki)

SOTE-henkilöstön riittävyys ja saatavuus (esim. Hyvän työn -ohjelma, sote-ammattihenkilölait)

Tiedonhallinta, tiedolla johtaminen ja digitalisaatio (esim. asiakastietolaki)

Ohjausjärjestelmän päivittäminen (esim. sote-järjestämislaki)

Yhteydet muihin STM:n ja VN:n hankkeisiin ja ohjelmiin

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen

THL:n alueellinen asiantuntija- arvio

on julkaistu **24.10.2023**

[Sosiaali- ja terveydenhuollon
järjestäminen Etelä-Pohjanmaan
hyvinvointialueella: Alueellinen
asiantuntija-arvio, syksy 2023 \(julkari.fi\)](https://julkari.fi)

**TIEDOSTA
ARVIOINTIIN**
tavoitteena paremmat palvelut

Sosiaali- ja terveyden-
huollon järjestäminen
Etelä-Pohjanmaan
hyvinvointialueella

Alueellinen asiantuntija-arvio,
syksy 2023

Alueen yleiskatsaus

- Sosiaalipalvelujen saatavuudessa haasteita (erityisesti ikääntyneiden palvelut)
- Yhä useampi pääsee viikon sisällä terveyskeskuslääkärin vastaanotolle
- Kuilu henkilöstön vaikeutuvan saatavuuden ja palvelutarpeiden kasvun välillä on jyrkkenevässä.
- UTV konkretisoituu suhteellisen verkkaisesti, myös aikaisempaa alueellista suunnittelutyötä hyödyntämällä
- Palveluverkkosuunnittelu käynnissä. Strateginen linjaus ns. 1 + 7 ; haastaa palveluverkon, toiminnan ja talouden sopeuttamiskeinoja.
- Alue on kirimässä takamatkalta digitaalisten palvelujen käyttöönotossa.
 - ? Palvelurakenne pysynyt raskaana, kotihoitoa saavien osuus laskenut jo useamman vuoden ja kiireellisen ympärivuorokautisen asumispalvelupaikan saamisessa viiveitä.
 - ? Hoidon jatkuvuus heikkoa, erikoissairaanhoidon hoitotakuu toteutuu verrattain hyvin.
 - ? Henkilöstöressurssit kohdentuneet raskaampiin palveluihin.

Toimenpidesuosituks

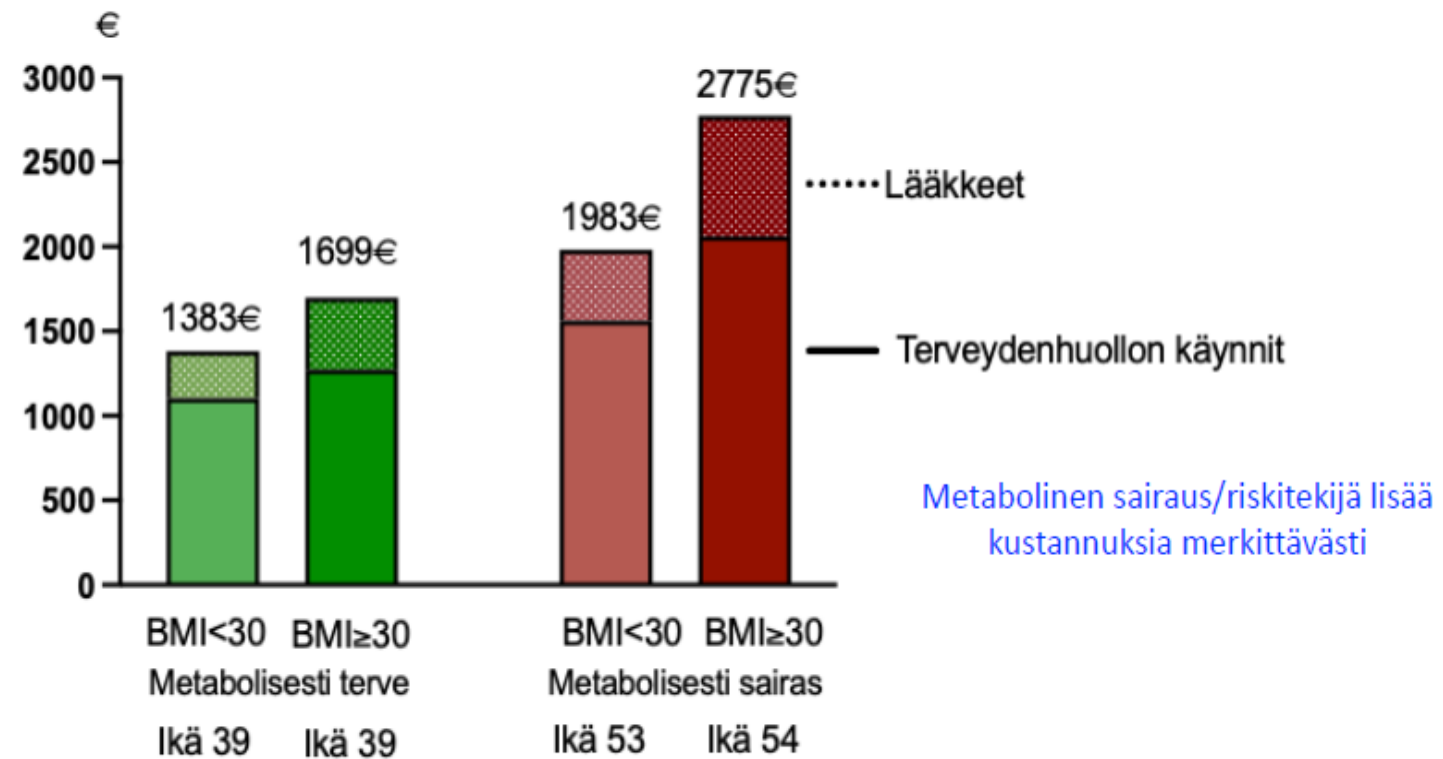
VM:n ja STM:n suositusehdotukset:

1. Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.
2. Alueen on vauhditettava päätöksentekoa toimintansa uudistamiseksi.
3. Alueen on selkeytettävä palvelurakennetta ja palveluverkkoa sekä lisättävä digitaalisten palveluiden käyttöä.
4. Alueen väestöennusteet ja aluerakenteen muutokset huomioiden alueen palveluverkkoa on kevennettävä vastaamaan palvelutarpeiden mukaista saatavuutta ja kustannusvaikuttavuutta.
5. Alueen on tunnistettava, suunniteltava sekä toimeenpantava tarvittavat toimet vuokratyön käytön vähentämiseksi.
6. Alueen on nopeutettava ja vahvistettava YTA-yhteistyötä.

SM:n suositusehdotukset:

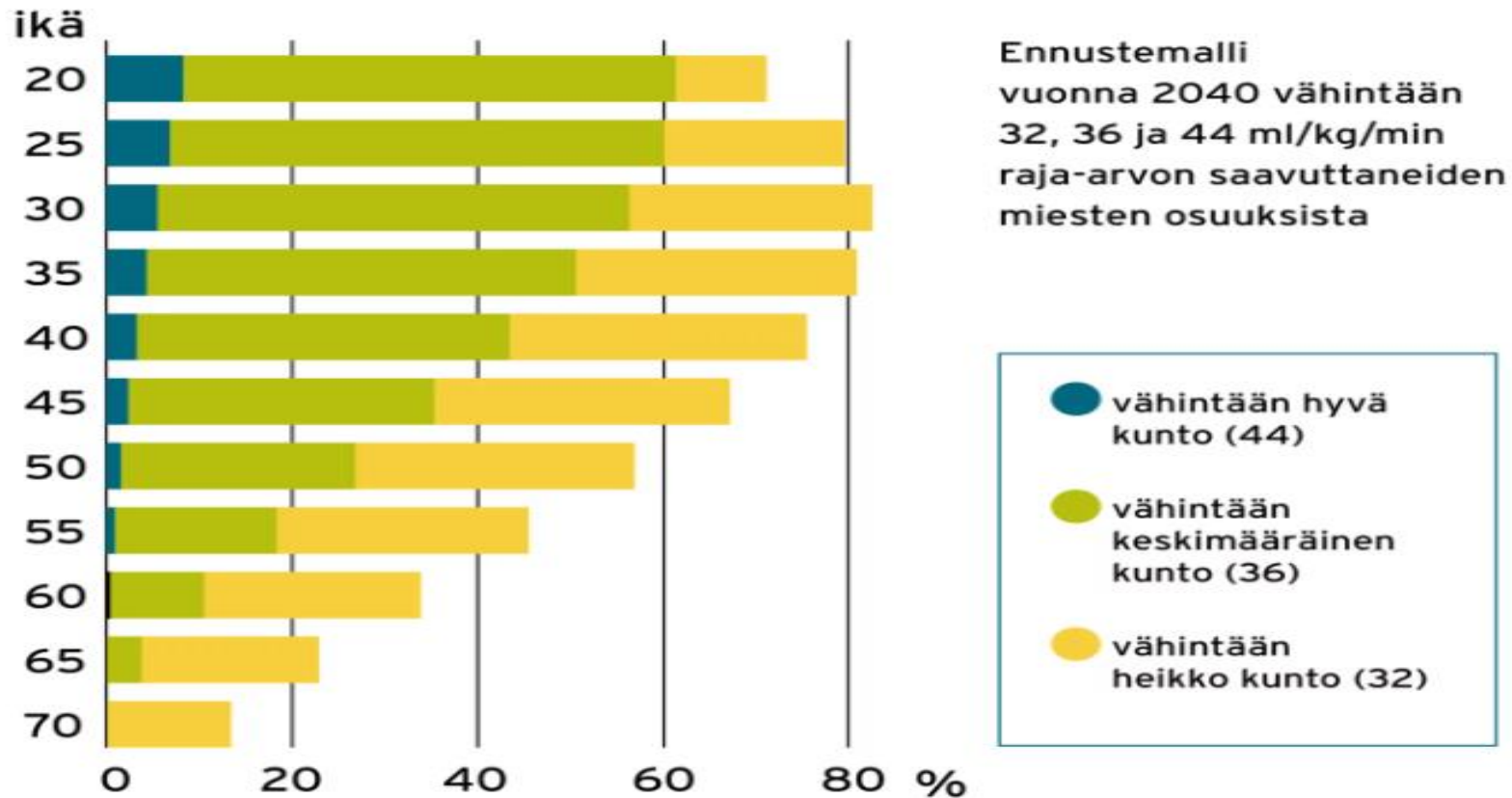
1. Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.
2. Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen.
3. Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle.
4. Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumiseen kohdennetut resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.
5. Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastusalan työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen.

Terveydenhuollon vuosittaiset suorat kustannukset / henkilö BMI-luokan ja metabolisen terveyden mukaan

Vesikansa ym. The European Journal of Health Economics 2023

Suomalaisten miesten kestävyyskunnan ennuste vuonna 2040

Lähde: Vasankari et al. Futura-lehti 1/2023

UKK-instituutti

Kiitos!

Etelä-Pohjanmaan
hyvinvointialue